

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳.۰۲.۰۲

سید عظیم حسینی

مروری بر عضویت افغانستان در سازمان تجارت جهانی

قسمت ششم و نهائی

ب. فرصت ها:

افغانستان با کسب عضویت سازمان تجارت جهانی (WTO) به فرصت های دست می یابد که قبلاً تصور آن مشکل بود. بروفق اصول سازمان تجارت جهانی تمام کشورهای عضو ملزم به اجرای اصول و تعهداتی میباشند که هنگام پذیرفتن عضویت سازمان به آنها مهر تائید گذاشته اند و در صورت تخطی از آن مورد مجازات قرار داده میشوند. بطور مثال پاکستان همه ساله هنگام صدور میوه جات تازه از افغانستان تعرفه های موسمی (بیمورد) را بر میوه های تازه صادراتی افغانستان وضع مینماید. پاکستان می خواهد با بلند بردن تعرفه خویش درحالیکه به چنین محصولاتی که در آنکشور تولید نمیگردد، نیاز دارد (درمارکیت پاکستان تقاضای جدی برای این محصولات موجود است)، به نحوی مانع ورود اقلام فوق الذکر از افغانستان گردد که نوعی از محدود کردن واردات به پاکستان میباشد و یا هرگاه پاکستان بروال گذشته مزاحمت های در ترانزیت کالاهای ترانزیتی افغانستان (اعم از صادرات و واردات) بوجود آورد، از آنجائیکه حالا، افغانستان و پاکستان هر دو عضو مساوی الحقوق سازمان تجارت جهانی بحساب می آیند بناً پاکستان بروفق اصول این سازمان نباید به چنین اعمال مبادرت ورزد زیرا ممکن است از طرف سازمان تجارت جهانی مورد مجازات قرار گیرد، که این خود میتواند فرصت های خوبی را جهت رشد تجارت بخصوص صادرات افغانستان به ارمان آورد. بخشی از فرصت های که بعد از عضویت افغانستان در سازمان تجارت جهانی میسر گردیده میتوان چنین برشمرد:

- ۱- استفاده از اصل عدم تبعیض و اصل دولت کامله الوداد؛
- ۲- استفاده از سیاست های حمایتی و وضع تعرفه های گمرکی جهت حمایت از صنایع داخلی و دسترسی به بازار های تجارتي جهانی.
- ۳- استفاده از برقراری نظام تعرفه های ترجیحی با هدف اعطای امتیازات تجاری به بعضی از فراورده های این کشور. چنانچه قراردادی که میان مقام های اتحادیه اروپا و افغانستان امضا شده تعرفه های کمتر (ترجیحی) را برای صادرات افغانستان در بر دارد.
- ۴- استفاده از عدم جواز فروش زیر قیمت تمام شد یا این اصل که کشورهای «عضویت دائمی» رادارا هستند، مجاز به انجام هرگونه اقدامی که جنبه فروش زیر قیمت تمام شد (DUMPING) داشت باشد، نیستند.
- ۵- استفاده از انجام مشورت در مورد سیاست های بازرگانی با دیگر اعضا و حل و فصل اختلافات ناشی از روابط تجاری از طریق مذاکره.

د پانو شمیره: له 1 تر 3

maqalat@afghan-german.de افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ

يادونه: دليکنې دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرو مخکې په خیر و لولی

۶- حل مشکلات ترانزیتی با برخی کشورها که «عضویت دائمی» رادارا هستند (مانند پاکستان) در نتیجه عضویت افغانستان در سازمان تجارت جهانی WTO.

۷- باز شدن مارکیت های یکصد و شصت و دو کشور بروی صادرات کشور و غیره. معهدا، در چهارچوب این فرصت ها افغانستان میتواند بطور قانونمند از طریق تنظیم تعرفه ها از صنایع ملی خویش حمایت جدی نماید، که درینصورت هرگاه دولت وسکتور خصوصی بخواهند طور مشترک وبه همکاری یکدیگر میتوانند، اقتصاد افغانستان را برمحرور تولید عیار سازند. با تشویق وحمايت از سکتورصنعت، تولیدات داخلی انکشاف نموده وباتعویض یکتعداد زیادی از اقلام وارداتی میتوان بیلانس تجارت را توازن بخشید.

تدابیر پیشنهادی:

در ادامه اگر گروه طالبان اعتقاد به همکاری بین المللی در عرصه ی تجارت جهانی داشته و مایل به تطبیق فیصله های این سازمان بزرگ جهانی باشند، افغانستان باید برنامه ملی استفاده معقول و مؤثر را از شرایط میسر شده از عضویت در سازمان تجارت جهانی برمبنای نکات آتی مطرح و عملی سازد:

- تامین امنیت سراسری؛
- تربیه کدر های ورزیده وتقویت هسته همکاری های افغانستان با سازمان تجارت جهانی؛
- اتخاذ تصمیم سیاسی مبنی بر رشد تولیدات داخلی وحمايت از آن؛
- تامین انرژی برق از منابع داخلی وكاهش قیمت آن برای سکتور صنعت؛
- ایجاد پارک های صنعتی در تمام ولایات به شکل متوازن؛
- تاسیس زونهای زراعتی- صنعتی واحداث سردخانه ها درکشور جهت توسعه پروسس، بسته بندی، حفظ ونگهداری محصولات جهت صادرات؛
- بهبود وتوسعه صادرات تولیدات زراعتی وتولیدات صنایع دستی مانند قالین وگلیم که میتوانداز مزایای گمرگی کلی ویا قسمی عدم پرداخت تعرفه، به عنوان بخشی از سیستم سازمان تجارت جهانی سود ببرد.
- ارتقای کیفیت و استندرد سازی تولیدات ومحصولات داخلی درمطابقت با تقاضاو معیارهای جهانی مارکیتهای بین المللی؛
- ایجاد ومساعد نمودن محیط سالم جلب وجذب سرمایه گذاری های داخلی وخارجی درافغانستان؛
- ایجاد زیربناهای حقوقی وبازنگری قوانین موجود تجارتي ووفق دادن این قوانین با قوانین سازمان تجارت جهانی؛
- جلوگیری از صدور موادخام داخلی وتغییر صنعتی این مواد باتکمیل زنجیره ارزش در داخل؛
- احیای دوباره صنعت نساجی در داخل با استفاده از موادخام داخلی؛
- ایجاد صنایع ثقیله وتوسعه معدنکاری در سکتور های صنایع ذوب آهن، نفت خام، مس، طلا وغیره؛
- استفاده معقول واقتصادی از سنگهای قیمتی ونیمه قیمتی، مرمر ورخام دررشد صادرات وجلوگیری از قاچاق این منابع توسط زورمندان محلی به قیمت های ناچیز به خارج؛
- جلوگیری از مافیائی شدن هرچه بیشتر اقتصاد بویژه در سکتور معادن؛
- ایجاد وتقویت همکاری های عامه وسکتور خصوصی (PPP) از طریق تاسیس شرکت های بزرگ سهامی در سکتور های تجارت، صنعت، معدن، ترانسپورت وساختمان؛

- ارتقای سطح عواید داخلی جهت رهائی افغانستان از وابستگی ها به کمک های خارجی؛
- احداث خط آهن سراسری، تحکیم و تقویت موقعیت و موقف ترانزیتی افغانستان در منطقه؛
- اعمار واحداث بند های برق جهت تولید برق و آبیاری زمین های لامزروع؛ و
- ایجاد طرح جامع و یا نقشه راه جهت ارتقای هدفمند سطح صادرات، کاهش واردات و متوازن ساختن بیلانس تجارت از طریق ایجاد منابع و چشمه های جدید و تقویت منابع موجود تامین صادرات.
- هموار نمودن بستر مناسب جهت افزایش تولیدات داخلی (مانند تولیدات نساجی، بوت دوزی، موبل و فرنیچر، البسه دوختگی، تار قالین، ابریشم، جراب بافی، جاکت بافی، چرم باب، ادویه، پاپوش و ظروف پلاستیکی، سمنت، خشت های سمنتی، سیخ گول و سایر تولیدات ذوب آهن، محصولات خشت کاشی، پروسس سنگهای قیمتی، نیمه قیمتی و سنگ رخام در داخل کشور و غیره) بمنظور تأمین ضرورت های داخلی و تعویض اقلام وارداتی. البته این فکتور ها که میتواند در آماده ساختن افغانستان جهت استفاده معقول و برنامه ریزی شده از عضویت در سازمان تجارت جهانی تاثیرگذار باشد، خودبخودی و بدون موجودیت مرجع مسئول و برنامه مشخص پیرامون موضوعات یادشده در سطح دولت افغانستان جنبه عملی نخواهد یافت. پیشنهاد میگردد تا شورای عالی اقتصادی با طرح برنامه ملی، (با در نظر داشت ابعاد وسیع موضوع) شرایط استفاده معقول و بموقع از مزیت ها و فرصت های کسب عضویت در سازمان تجارت جهانی (WTO) را درین برهه حساس زمانی مدیریت نموده و درین راه پیشگام شود. ختم